

## INAUGURAREA CASEI-ATELIER „GABRIEL POPESCU”

A doua casă-atelier deschisă sub egida Muzeului județean Dimbovița își așteaptă vizitatorii. Formulă intermediară între casa memorială și expoziția documentară consacrată unui singur artist, ideea casei-atelier, experimentată deja la Tirgovște în casa lui Gheorghe Petrașcu, a fost reluată la casa graficianului Gabriel Popescu din satul Vulcana-Pandele. Casa, ridicată după planurile artistului, în vecinătatea celei părintești, pentru a-i servi drept reședință, a fost deschisă pentru public în ziua de 15 mai 1972, în prezența primului secretar al Comitetului județean P.C.R. Dimbovița, N. Tăbircă, și a altor personalități din conducerea județului, a unor invitați de la muzee din țară și a numeroși localnici tineri și vîrstnici.

Prin grija urmașilor artistului, casa a fost păstrată fără a i se aduce modificări importante. Restaurată, ea a fost donată, de către membrii colaterali ai familiei lui Gabriel Popescu, în vederea amenajării aici a unei instituții cu caracter memorial. Pentru amenajarea ei, fiica artistului, Marta Popescu, și fiul lui, criticul de artă Daniel Popescu, rectorul Institutului de arte plastice „Ion Andreescu” din Cluj, au dăruit instrumentele

de lucru ale tatălui lor, o serie de plăci de aramă gravate, gravuri, desene, o serie de piese de mobilier, de cărți și de obiecte personale ale graficianului, care au fost grupate în fostul său atelier, amenajat ca atare, și în camera sa de locuit. Expunerea a fost completată — într-o încăpere de la parterul clădirii — cu fotografii, acte, corespondență, în original sau fotocopyate, care ilustrează biografia artistului și relațiile sale cu contemporanii.

Amenajarea muzeografică a beneficiat de sprijinul acordat de Muzeul de artă al R. S. România, muzeografa Stela Ionescu lucrînd efectiv la organizare.

Izolată într-un liniștit peisaj deluros, Casa-atelier „Gabriel Popescu” are în intenția organizatorilor și o altă menire: cea de a deveni un loc de creație pentru artiștii contemporani. Lucrările realizate de aceștia aici urmează să intre în patrimoniul viitoarei secții de artă a Muzeului județean Dimbovița. Ideea este interesantă și merită să fie considerată cu atenție și de alte muzee din țară, care — cu discernămint — și-ar putea îmbogăți patrimoniul de artă contemporană.

**T. SINIGALIA**

## GRAVURI FRANCEZE MODERNE LA BIBLIOTECA ACADEMIEI

În ziua de 28 aprilie 1972, prof. Șerban Cioculescu, directorul Bibliotecii Academiei Republicii Socialiste România, a inaugurat, în prezența unor numeroși invitați, o Expoziție de gravuri franceze moderne — lucrări intrate recent în colecțiile prestigioase instituții, prin donațiile acad. Ionescu-Mihăiești și acad. George Oprescu și prin achiziții.

Expoziția cuprinde grafică de șevalet, ilustrație de carte, afixe.

În mica sală de expoziții aferentă bibliotecii și-au găsit locul desenele lui Rodin pentru ediția Vollard din 1902 a lui Octave Mirbeau, *Le jardin des supplices*, ilustrațiile lui Toulouse-Lautrec pentru Clémenceau, *Au pied du Sinaï*, cele ale lui Bonnard (1920) pentru *Prométhée mal enchainé* de Gide și cele ale lui Roger de la Fresnaye pentru *Paludes* ale aceluiași scriitor. În vitrine se mai gă-

sesc de asemenea, acvaforte și litografii ilustrînd diferite romane de epocă, colecțiile „L'image” pe 1897, „Les maîtres de l'afiche” pe 1898, „Le Japon artistique” publicată de Bing.

Pereti sînt rezervații graficii de șevalet — acvaforte, acvatinta, point-à-sèche și — afixului. Se remarcă cîteva scene ilustrînd „Împărat și proletar” de Eminescu, realizate de Steinlen, interpretarea lui Jacques Villon după Manet — *Dejunul pe iarbă*, litografiile în culori de Signac, litografiile de Bonnard din ciclul *Quelques aspects de la vie de Paris*, delicata *Fundă albastră* de Paul Hebleu, ca și afixele pentru revista literară „The Chop” din Chicago realizate de Toulouse-Lautrec și seria litografiată în culori a lui E. Grasset pentru expoziția sa din 1894.

**T. S.**

## SECOLUL DE AUR AL PICTURII NAPOLITANE

Deși manifestare strălucită a barocului italian, pictura napolitană din sec. al XVII-lea a intrat numai de cîteva decenii în circuitul științific internațional și încă nu a fost valorificată prin intermediul expozițiilor de anvergură, nici în Italia, nici în străinătate.

Expoziția „Secolul de aur al picturii napolitane”, inaugurată la 26 aprilie 1972 la București în sălile Muzeului de artă al R. S. România, reprezintă într-un fel o premieră mondială, căci ea este prima și singura expoziție de pînă acum — precedată doar de o expoziție la Neapole, organizată în 1938, mai mică și cu lucrări mai puțin

importante decît cele aduse la București — axată pe această temă.

Expoziția, organizată în baza acordurilor culturale dintre România și Italia, nu va mai fi itinerată nici la noi în țară în vreo altă localitate și nici în vreo altă țară din lume. După închiderea ei, în luna iunie, lucrările își reiau locul în Pinacoteca di Capodimonte din Neapole, în Muzeul San Martino și în Muzeul municipal „G. Filangieri” din Neapole, în Pinacoteca di Brera din Milano, în Galeria națională de artă veche și în Palazzo Corsini din Roma, în Galeria Estense din Modena, în numeroase biserici și în colecții

particulare din Neapole — colecții ai căror posesori au consimțit cu bucurie, contrar obiceiului se pare, să se despartă pentru câteva luni de ele.

Actuala expoziție ilustrează, conform opiniei unuia dintre organizatorii ei, prof. Raffaello Causa, directorul Pinacotecii di Capodimonte și unul dintre cei mai avizați cunosători ai problemei, cele mai reprezentative aspecte ale picturii napolitane din Seicento, secol marcat puternic de caravaggism în manifestările sale cele mai importante: caravaggismul propriu-zis al lui Battistello Caracciolo, Giuseppe Ribera și Giovan Matteo di Arcieri (?), pictorii realității (Giovanni Do, Maestro degli Annunciati, Francesco Guarino, Annella della Rosa, Francesco Freccanzano), naturalismul liric al lui Massimo Stanzione și Bernardo Cavallino și cel dramatic al Artemisei Gentileschi, pictura bătăistă (Andrea di Leone), cea de peisaj (Salvator Rosa, Domenico Gargiulo zis Micco Spadaro), cea de naturi moarte (Luca Forte, Maestro di Pallazzo San Gervasio, Paolo Porpora, Giovan Battista Ruoppolo), curentul purist (Pa-ccocco de Rosa), latura academică (Andrea Vaccaro), barocul tirziu prin cei mai importanți reprezentanți ai săi, Mattia Preti și Luca Giordano.

Cu regret, am constatat lipsa lui Caravaggio, dar operele lui nu părăsesc de regulă Italia, chiar atunci cînd e vorba de expoziții cu un caracter deosebit.

Lucrările a căror valoare nu mai trebuie subliniată, vorbesc de la sine, astfel încît organizatorii nu și-au pus probleme deosebite de expunere. Urmărirea firului cronologic, cu evidențierea expozițională a citorva lucrări mai importante (*Cîntăreața* lui Bernardo Cavallino, *Lucreția*, *sofia pictorului*, portret de Salvator Rosa, *Viziunea Sf. Ioan Evanghelistul* de Luca Giordano, *Întoarcerea fiului risipitor* de Mattia Preti etc.) a constituit criteriul unei panotări simple, lipsite de ostentație. Catalogul, întocmit de Nicola Spinosa și introducerea semnată de prof. Raffaello Causa constituie un sprijin important pentru cel ce se apleacă mai cu atenție asupra picturii napolitane, căci textele oferă atît succinte analize stilistice și date despre artiști înșiși, cît și încercarea de a sintetiza în câteva fraze drumul parcurs de fiecare dintre ei și locul pe care-l ocupă în istoria artei napolitane a sec. al XVII-lea.

Tereza SINIGALIA

## SESIUNEA DE COMUNICĂRI

În zilele de 25—26 mai a avut loc Sesiunea științifică de comunicări a muzeelor din Capitală, organizată de Comitetul de cultură și educație socialistă al municipiului București pe tema *Muzeul și publicul*. La sesiune au participat muzeografi de la Muzeul de istorie a municipiului București, de la muzeul de artă al municipiului București „A. Simu” și de la muzele și colecțiile afiliate lor, de la Muzeul satului, Muzeul de artă populară, Muzeul literaturii române și Muzeul de artă al R. S. România, cercetători de la diferite institute ale Academiei și de la Direcția monumentelor istorice și de artă, redactorii de la „Revista muzeelor” și „Buletinul monumentelor istorice”. La lucrările sesiunii au fost prezenți Tamara Dobrin, vicepreședintă a Consiliului Culturii și Educației Socialiste, Amza Săceanu, președinte, și Alexandru Cebuc, vicepreședinte, ai Comitetului de cultură și educație socialistă al municipiului București, Iulian Antonescu, director al Direcției muzeelor din C.C.E.S.

În cuvîntul inaugural al sesiunii, tov. A. Săceanu arată că manifestarea se înscrie în coordonatele acțiunilor desfășurate în cinstea Conferinței Naționale a partidului. În același timp, ea reprezintă prima întîlnire pur științifică a muzeografilor bucureșteni de la trecerea la noua formă organizatorică, iar importanța ei va consta în primul rînd în schimb de opinii și în valorificarea practică a învățămîntelor extrase din comunicări și discuții.

Cele 25 de comunicări\*, ca și discuțiile care au urmat, au dezbătut o problemă variată, abordînd tema propusă din diferite unghiuri. Sintetizînd esența, principalul capitol s-ar putea intitula *Ideea de muzeu modern și poate că aceasta*

## A MUZEELOR BUCUREȘTENE

caracterizează mai bine preocupările sesiunii decît titlul său oficial\*\*. Două subcapitole — *Muzeul ca structură și organizare* și, decurgînd din primul, *Muzeul ca activitate* pot fi analizate în scop metodic, urmîrind comunicările. Unele dintre acestea, mai complexe, au abordat parțial ambele probleme privity în interdependența lor (B. Zderciuc, C. Stoian).

Tema *Muzeul ca structură și organizare* a fost dezbătută sub mai multe aspecte: muzeul ca instituție dinamică, deschisă (B. Zderciuc); fundamentarea existenței muzeului ca „instanță” („organism” cu rol creator, de decantare a valorilor repuse în contextul de gîndire — cu tot ce implică el — care le-a dat naștere) și nu ca simplă „instituție” (D. Matei); reflectarea în muzeul de artă, pe baza selecției și în spirit de sinteză, a istoriei evoluției gustului (V. Dene); muzeul ca reflectare a unor suite de idei — cu referire specială la muzeul de tip comparatist (O. Ionescu); muzeul privity din punctul de vedere strict practic al construcției ideale (V. Dene), al aspectului estetic-funcțional — cu exemplificări din Muzeul etnografic din Sighet, realizat cu ajutorul Muzeului de artă populară al R. S. România (H. Formagiui), al programului de vizitare (V. Bușilă). În aceeași suită de idei se integrează pledoaria pentru studierea profundă a relației dintre disciplina muzeografică și domeniul științific care determină profilul muzeului (C. Stoian), ca și pentru găsirea unor soluții muzeografice „ale noastre” și pentru valorificarea unor experiențe deja cîștigate de unele muzee care „ar putea acționa ca niște cabinete metodologice” (intervenție Corin Grosu, mu-

\* Vezi anexa.

\*\* De fapt, inițial, s-a hotărît ținerea unei sesiuni științifice, iar mai tirziu s-a stabilit tematica.